

ادامه تحصیل دختران؛ فرصت یا تهدید؟

بر اساس نتایج پژوهش انجام شده در وزارت ورزش و جوانان، دلیل 37.4 درصد دختران مجرد برای ازدواج نکردن ادامه تحصیل است، به این معنا که این درصد از دختران ادامه تحصیل را به ازدواج ترجیح می‌دهند.

بر اساس نتایج پژوهش انجام شده در وزارت ورزش و جوانان، دلیل 37.4 درصد دختران مجرد برای ازدواج نکردن ادامه تحصیل است، به این معنا که این درصد از دختران ادامه تحصیل را به ازدواج ترجیح می‌دهند.

به گزارش خبرنگار خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، منطقه فارس، تقریباً 70 درصد ورودی دانشگاه‌ها را هم‌اینک دختران تشکیل می‌دهند و پسران به دلیل مشکلاتی اعم از سربازی و دغدغه یافتن شغل و اینکه همچنان در ایران مردان به‌عنوان سرپرست خانوار محسوب می‌شوند، باید بار اصلی اقتصاد خانواده را به‌دوش بکشند، کمتر در سنین جوانی ادامه تحصیل را به‌عنوان اولویت اول مد نظر دارند.

از طرفی دخترانی که ادامه تحصیل می‌دهند، یا در سنین بالاتر ازدواج می‌کنند یا اصلاً ازدواج نمی‌کنند، چرا که از میان پسرانی که دارای شرایط ازدواج هستند، کمتر پسری را می‌یابند که تحصیلاتش در سطح آنان یا بالاتر باشد و عموماً از پذیرش ازدواج با پسری که دارای تحصیلاتی پایین‌تر از آنان است، امتناع دارند، حال حتی اگر سایر شرایط مناسب باشد.

به گزارش ایسنا، برخی از صاحب‌نظران، این وضعیت را یک تهدید برای کشور می‌دانند و معتقد هستند باید این روند متوقف شود زیرا در آینده با نسل دختران تحصیل‌کرده مجرد روبرو خواهیم بود و این به‌جای آنکه فرصت باشد، تهدید خواهد بود.

برخی از کارشناسان در بیان علل بالا رفتن سن ازدواج، یکی از علت‌های تاثیرگذار را تحصیل دختران می‌دانند و اعتقاد دارند که بالا رفتن سن ازدواج علاوه بر اثرات سوء اجتماعی و فرهنگی می‌تواند به لحاظ پزشکی نیز به‌دلیل باروری در سنین بالا، آینده جامعه را با مخاطراتی مواجه کند.

بررسی آمار منتشر شده از سوی ثبت احوال استان فارس نشان می‌دهد که متوسط سن ازدواج زنان طی 10 سال تقریباً سه سال افزایش داشته، همچنین تعداد دخترانی که احتمالاً هیچ‌گاه ازدواج نمی‌کنند، نیز به شدت زیاد شده است.

البته این نظریه موافقان و مخالفانی دارد و سرمنشأ بحث‌هایی نیز بوده و هست و خبرگزاری ایسنا، این موضوع را در گفت و گو با دکتر حلیمه عنایت، جامعه‌شناس و عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز مطرح کرده است.

عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز در این خصوص معتقد است: در هر جامعه‌ای نیمی از افراد زنان هستند و زنان نیز مانند مردان باید از حقوقی که دارند، استفاده کنند. یکی از راه‌هایی که برای پیشرفت جوامع وجود دارد، توسعه نیروی انسانی است. یکی از شاخص‌های توسعه نیروی انسانی سطح سواد افراد است. هرچه یک کشور بتواند تعداد افراد باسواد خود را افزایش دهد، در این راه موفق‌تر خواهد بود.

دکتر حلیمه عنایت در گفت‌وگو با ایسنا، اضافه کرد: یک تغییر بزرگ در دنیا رخ داده و در همه دنیا دیده می‌شود که به آموزش توجه ویژه‌ای می‌شود. دنیا متوجه نقش پررنگ آموزش در پیشرفت جوامع شده است. در ایران نیز این فضا دیده می‌شود و علاقه افراد چه زن چه مرد به ادامه تحصیل کاملاً مشهود است.

این استاد دانشگاه شیراز معتقد است: زنان در جامعه و خانواده نقش بسیار مهمی دارند و هر زن قرار است روزی مادر شود و در تربیت نسل آینده نقش داشته باشد. افزایش تحصیلات یک زن یک ضرورت و یک نیاز برای جامعه امروز است. یک زن تحصیل کرده می‌تواند نقش‌های متعددی در جامعه داشته باشد. این زن می‌تواند یک مادر آگاه و یک همسر دانا باشد و زندگی مشترک را به نحوی اداره کند که از فروپاشی زندگی جلوگیری کند. انتقال هویت فرهنگی، دادن آگاهی عمومی و ... می‌تواند از طریق آموزش دادن به زنان منتقل شود.

این جامعه‌شناس گفت: برخلاف نظری که در عموم وجود دارد و تصور می‌کنند که ادامه تحصیل دختران موجب ایجاد مشکل در نهاد خانواده می‌شود باید به این نکته اشاره کرد که بی‌سوادی و سطح تحصیلات پایین موجب آسیب‌پذیری بیشتر افراد می‌شود و توان مقابله با مشکلات را کاهش می‌دهد. نداشتن اطلاعات برای یک زن فقر است و نباید کاری کنیم که زنان در این فقر بمانند. تحصیلات بالا به زنان قدرت می‌بخشد.

عنایت اضافه کرد: اگر بخواهیم از منظر دین اسلام نیز به این موضوع نگاه کنیم متوجه می‌شویم که در اسلام بارها به علم آموزی و همچنین آموزش تأکید شده است. پیامبر نیز روی این موضوع تأکید ویژه‌ای داشتند و هیچ‌گاه نگفته‌اند که علم تنها برای مردان است و زنان حق ندارند به دنبال آن بروند. اگر قرار بود اطلاعات و دانش یک زن برای جامعه یک تهدید باشد، پیامبر(ص) آن را اعلام می‌کرد. همچنین در صدر اسلام نیز دیده می‌شد که زنان نیز به دنبال علم بوده‌اند.

عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز خاطرنشان کرد: این موضوع که ممکن است با ادامه تحصیل زنان شرایط برای ازدواج سخت شود و همسر مناسب پیدا نشود یک مشکل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی است و هیچ ربطی به تحصیلات زنان ندارد. ما باید بیایم و شرایط جامعه را اصلاح کنیم نه اینکه زنان را از ادامه تحصیل باز داریم. باید این مشکل را از ریشه حل کرد. مشکلات زیادی در کشور وجود دارد که موجب شده سن ازدواج افزایش یابد و نمی‌توان یک گزینه خاص برای آن مطرح کرد.

عنایت گفت: باید در این زمینه تبلیغات مناسب داشته باشیم و به عنوان مثال زنانی که حین ادامه تحصیل ازدواج کرده و حتی

مادر نیز شده‌اند را نشان دهیم و به مردم عنوان کنیم که یک زن می‌تواند در حالی که تحصیلات خود را دارد یک همسر و یک مادر نمونه باشد. تحصیلات و ازدواج هیچ منافاتی با هم ندارند و یک فرد می‌تواند همزمان به همه کارهای خود برسد. این استاد دانشگاه گفت: اگر برای زن محدودیت ایجاد کنیم و از ادامه تحصیل وی جلوگیری کنیم، زن به استقبال فرهنگ دیگری می‌رود. همچنان که نمادهایی از آن در جامعه امروز ما دیده می‌شود و می‌بینیم بسیاری از دختران به دنبال ظواهر غربی هستند. در حالی که باید به استعدادهای زنان جهت داد و از آن خوب استفاده کرد. وی ادامه داد: ما باید این موضوع را بپذیریم که جامعه تغییر کرده و زنان به سمت تحصیلات رفته‌اند. حال باید با پذیرش این حقیقت برنامه‌ریزی کنیم نه اینکه بخواهیم این حق مسلم را از زنان بگیریم. متأسفانه رسانه‌های کشور در این موضوع جهت‌گیری خاصی دارد و نمی‌خواهد با این حقیقت کنار بیاید. رسانه‌ها باید از این موضوع به عنوان یک نکته مثبت یاد کنند و الگوهای مناسبی را به خانواده‌ها نشان دهند. عنایت خاطرنشان کرد: تحصیلات برای یک زن سرمایه است و اگر جایگاه درستی به وی داده شود زن می‌تواند از آن به بهترین نحو در جامعه استفاده کند. نباید انتظار داشته باشیم رفتاری که با زنان گذشته می‌شده، با زنان حال نیز شود. به گزارش ایسنا، بی‌تردید باید پذیرفت در مباحث تاثیرگذار بر روند توسعه و تعالی جامعه، در جوامعی که خرد جمعی، اصل و اساس حرکت آن تلقی می‌شود، باید نظرات مختلف را مورد بررسی و تحلیل قرار داد تا به نتیجه‌ای مناسب و مطلوب دست یافت.